

Tjänsteskrivelse

2024-12-04

Diarienummer: 24AFN233

Handläggare:

Magnus Höijer
026-17 80 00
magnus.hojjer@gavle.se

Nämnd:

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnd

Åtgärder utifrån budget 2025

Förslag till beslut

Att godkänna förslag till åtgärder genom att:

- Ge sektor Valfärd i uppdrag att utveckla de interna arbetsprocesserna runt målgruppen inom LSS.
- Ge sektor Valfärd i uppdrag att ta fram förslag till utvecklingsområden för Arbos och Vuxenutbildningen – dessa ska rapporteras i februari 2025.
- Ge sektor Valfärd i uppdrag att ta fram förslag till besparingar och effektiviseringar motsvarande 32 mnkr för 2025 och därmed uppnå budget i balans. Förslagen ska presenteras för nämnden i februari 2025.
- Ge sektor Valfärd i uppdrag att arbeta för att minska korttidsjukfrånvaron med 5% under 2025.

Att återrapportera i samband med ekonomiska månadsrapporter och delårsrapporteringar effekter av besluten.

Bakgrund

Nämnden fattade i februari och mars beslut om åtgärder för att få helårseffekter motsvarande 37,2 mkr. Innevarande månads månadsrapport visar på en prognos för nämnden för 2024 på -55,7 mnkr.

Under 2024 har arbetet fortsatt med att hantera fattade beslut genom verksamhetsanpassningar och personalminskningar. Vuxenutbildningen, FIA och

Arbos har under året av resursskäl minskat personalstyrkan med 31 medarbetare. Ett flertal utbildningar och insatser för verksamheternas målgrupper har avvecklats under 2024. En ny målgrupp i form av ukrainare, har tillkommit för kommunen under året.

Ett starkt fokus har också lagts på att minska vikarieanvändandet och bemanna mer effektivt utifrån direktiv i bland annat Bemanningshandboken. Noterbart är också att det genomförts besparingar motsvarande 7 mnkr på helår för sektorns stödfunktioner (motsvarande 10 % av personalstyrkan) inom kontoret Utveckling och stöd.

Nämnden gav i oktober sektorledningen i uppdrag att till Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens sammanträde i november 2024 föreslå besparingsåtgärder eller motsvarande åtgärder för att öka förutsättningarna att dels förbättra det ekonomiska läget 2024, dels klara de ekonomiska ramarna för 2025, samt att ta fram förslag till hur nämnden ska hantera kostnader för trygghetsanställda där de anställda arbetar i verksamheter under annan nämnd.

Sektorledningen konstaterar efter att ha arbetat med förslaget kring trygghetsanställda att kommunens lönekostnader för dessa (oavsett var de arbetar i förvaltningen) kommer fortsätta bäras fullt ut av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

Utifrån förslaget till kommunplan för 2025 och framåt har nämnden ett behov av anpassning motsvarande 32 mnkr för 2025.

Sektorn har identifierat ett antal åtgärder som nämnden behöver ta ställning till, samt ett antal pågående åtgärder som nämnden behöver förhålla sig till utifrån det ekonomiska läget.

Det finns ett antal osäkerhetsfaktorer:

- 2025 års lönerörelse kan ge effekter på nämndens ekonomi.
- Budgetmodellen i Gävle kommun innebär att det finns stora inslag av volymkompensation för vissa delar av nämndens verksamheter, vilket innebär t ex att i budgeten så beräknas omfattningen av den verksamhet som ska bedrivas framöver bland annat baserat på omfattningen av den verksamhet

som har utförts tidigare. Vissa beslut om besparingar för att klara budgetramar kan också medföra en risk att nämnden får ytterligare minskade ramar efterföljande år genom modellen.

Förslag till åtgärder

1. Sektorns åtgärder (pågående och kommande)

Fortsatt anpassning av arbetet med bemanning och personalplanering.

Arbetet med implementering av bemanningshandboken och därtill nyttjandet av resursturer fortgår i och med schema- och personalplaneringsteamets aktiva insatser, och har inte givit full effekt ännu, även om en positiv trend i form av minskat vikarieanvändande har börjat etableras. För att öka tempot i arbetet och för att ge anpassat stöd till enhetschefer intensifierades processen i oktober genom framtagandet av ett material med tio utvecklingssteg och en arbetsbok, samt ett kommunikationsmaterial till medarbetare. Uppföljning och eventuell omprioritering av arbetet sker kontinuerligt i berörda kontor samt i styrgruppen för schema- och personalplaneringsteamet.

Pågående anpassningar och effekter av anställningsstoppet

De beslut som nämnden fattade i februari har effektuerats under året. Sektorn arbetar fortlöpande med anpassningar utifrån det ekonomiska läget. Det av kommunfullmäktige beslutade anställningsstoppet medför att det finns vakanser i delar av organisationen som inte kommer besättas så länge anställningsstoppet rådet. Det finns möjligheter till att begära undantag, men det föregås i så fall av ett omfattande analysarbete, där andra lösningar först måste prövas. Det finns t ex för närvarande ett antal ej återbesatta tjänster inom Arbos.

2. Förslag till politiska beslut

Minskad korttidssjukfrånvaro 5%

Arbetsgivaren står för kostnaderna för sjukdag 1 - 90. En minskning med 5% skulle medföra minskade kostnader för både själva sjuklönekostnader samt vikariekostnader.

Omställningsarbete inom LSS området

Sektor Valfärd ges i uppdrag att utveckla de interna arbetsprocesserna för personer

med insatser inom LSS-lagstiftningen. Det avser insatser inom områden såsom boende, sysselsättning eller andra insatser för målgruppen och berör därav flera kontor inom sektor Vårld. Under 2024 och inför 2025 utgörs den ekonomiska avvikelser av, bland annat, brist på särskilt boende och därav behov av köp av plats samt individuella lösningar. Sektorn behöver i detta arbete även involvera andra sektorer och bolag för att gemensamt utveckla processerna för boendelösningar.

En mer konkret riktning för det samlade arbetet ska presenteras för nämnden i februari 2025.

Uppdrag rörande Arbos och Vuxenutbildningen

Det finns ett behov av att uttrycka en långsiktig riktning för Vuxenutbildningen och Arbos som kan stödja både nämnd och sektor i prioriterings- och fokuseringsarbete framåt.

Sektorn ges i uppdrag att:

- Ta fram förslag till övergripande och centrala utvecklingsområden för vuxenutbildningen och för Arbos för de kommande tre åren.
Utvecklingsområdena ska grundas i en nulägesbild av t ex skolformerna inom vuxenutbildningen, jämförelser med andra kommuner osv.
- Områdena ska beakta:
  - o Resursnyttjande och resurseffektivitet – idag och framåt
  - o Samordning av resurser mellan Arbos, Vuxenutbildningen och andra relevanta aktörer, t ex vad gäller lokaler.
  - o Utförande och tillgänglighet – verksamheternas lokalisering och driftsform
  - o Befintliga mål samt resultat i förhållande till dessa.

Effektiviseringar och besparingar

Sektorn ges i uppdrag att till nämnden i februari lägga förslag till effektiviseringar och besparingar för 2025 motsvarande 32 mnkr, som ska ta hänsyn till uppdragen rörande LSS samt Arbos och Vuxenutbildningen. Förslagen ska också kunna ge effekter till 2026 och 2027. Det krävs alltså en långsiktighet i förslagen.

Fram till 2027 behöver nämnden hantera innevarande års underskott, utifrån nuvarande läge innebär det 20 mnkr 2026 och ytterligare 4 mnkr 2027.

3. Bedömning av samlad effekt

Den samlade effekten bedöms kunna hantera det underskott som nämnden har att hantera inför 2025.

Magnus Höjer
Sektorchef
Sektor Vårld